

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:
з Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік: зі щоденною
виплатою 7 доларів, або 12
рублів; з виплатою двічі
в тижні 5½ долара, або 10
рублів; з виплатою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не, возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» при ул.
Осолиньских ч. II. (партер)
(фронт від ул. Тихої). Експе-
диція місцева в Агенції
Соколовского в насажі Гавс-
мані.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження.—

Рекламації неопечатані є
вільні від порта. — Оголо-
шення звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесення по 30 сот.
від стрічки.

Цісар Вільгельм II і цар Миколай II.

(X) Увага політичних кругів звернена тепер на недалекий зїзд цісаря Вільгельма з царем Миколаєм на фінських водах, а зїзд сей розбуджує тим більшу цікавість і має тим більше політичне значінє, що цісар Вільгельм змінив свій плян літної подорожи і прибуде там на запросини царя Миколая.

Не тільки сам зїзд, але ще більше виразні запросини царя Миколая викликали в російських політичних і суспільних кругах велике зачудованє. Обставини, серед яких відбуде ся сей цісарський зїзд, вельми пригадують положенє Росії, в яким она опинила ся після страшного погрому під Чущімою, коли поражена і немічна Росія була схвилювана революційною ворохобнею, а цісар Вільгельм літом 1905. року явив ся в Берке, щоби зустрічею з царем заявити перед усім світом приязнь для російського царства.

Недавно понесла Росія подібний погром на дипломатичнім полі в австрійско-сербській спорі а до сего погрому причинив ся цісар Вільгельм, котрий хоче тепер знов подати руку цареві. В 1905. р. не радо бачили російські політики сей зїзд в Берке, бо тоді проявили ся рішучі домаганя конституційного перестрою Росії, а в німецькім цісарі бачили російські політики володаря, котрий міг би скріпити самовладний настрій царя. І тепер вельми нерадо споглядають російські політики, дневникарі і посли на сей новий зїзд.

Російське дневникарство було звичайно настроєне вельми неприязно супроти Німеччини, а особливо велике розятренє проти німецької держави проявило ся у вісімдесятих роках минушого столїтя, коли заносило ся на війну з Австро-Угорщиною а в політичнім світі натхнена кн. Бізмарком брошура Гартмана про можливий поділ Росії (між іншими з натяком на утворенє в князівства київського) наробила великого шуму в російськім дневникарстві.

І тепер проявило ся таке розятренє в російськім дневикарстві проти Німеччини задля мнимого змаганя Німеччини до овладї Егейского моря і близкого Сходу. Подїї на Балкані зимою і весною сего року дали привід російським дневикарям і послам думи до різких нападів на Німеччину, а на недавнім славянськім зїзді в Петербурзі проявило ся в промовах на зборах і бенкетах велике завзяте проти Німеччини. Страшне поражене заграничної політики Ізвольского нанесене Росії Австро-Угорщиною в союзі з Німеччиною викликало в російській суспільности і в політичних кругах сю велику ненависть супроти Німеччини, а хоч она проявила ся так явно і виразно, не вагав ся цар запросити німецького цісаря до себе в гості. Отже як раз задля сего набирає сей зїзд незвичайного політичного значіня, бо цар запросинами німецького цісаря до себе в гості станув в різкій суперечности з неприязною протинімецькою струєю серед російської суспільности. Отсею обставиною можна собі пояснити, длячого в деяких дневниках заперечують, що запросини на сей зїзд виїшли від царя, бо очевидно зїзд не мав би того по-

літичного значіня, колиб цісар Вільгельм з власної понуки приїхав у гості до царя.

До заперечуваня політичного значіня сего недалекого зїзду двох монархів нема найменшої причини, бо вже перед кількома місяцями було відоме, що цар має віддати відвідини англійському королеві і французькому президентові. Очевидно, щої відвідини вихіснували би ворожі Німеччині і тридержавному союзови круги всіх народів і держав до вельми різких демонстрацій. Колиж цар перед відвідинами Англії і Франції запрошує до себе в гості німецького цісаря, котрий недавно відвідував своїх союзників цісаря Франц Йосифа у Відні і Віктора Емануїла в Бріндізі, то тим способом цар відбирає се вістрє, яке могли би з нагоди сего відвідин в Англії і Франції живла неприхильні Німеччині і тридержавному союзови звернути в сю сторону.

Зїзд цісаря Вільгельма з царем Миколаєм казує на те, що міродатні круги Росії противні різкій політиці славянофілів московських, котрі в російськім дневикарстві і в російській суспільности витворили таку загорілу ненависть проти Німеччини і Австрії. Вправді не можна буде по сїм зїзді сподівати ся якогось різкого звороту в російській політиці, всеж таки він став певним доказом, що міродатні круги в Росії опирають ся славянофільско-панславистичній струї, яка там в останних часах захвилювала, хоч не можна мати певности, як довго міродатні круги вспіють опирати ся сему напрямови політики. Сей зїзд є доказом, що Росія глядить зближеня до тридержавного союзу дорогою Німеччини і

Сільвіо Пелліко.

Із днів мого тюремного життя.

(Le mie prigioni).

З італійської мови переклав

Володимир Держирука.

(Дальше).

Опісля кинув ся мені на шию таї заклик:

— Чи я маю задля тих проклятих ключів перестати бути чоловіком? Ви є правдивою людиною, а се мене тішить, що ви не обіцяєте сего, чого не в силі будете додержати. Я сам инакше не поступив би собі.

Я підніс ключі й подав йому.

— Сі ключі — сказав я до нього — не є так дуже прокляті, бо они не в силі зробити з такого чесного капрала, як ви, звичайного драба.

— Коли би я гадав, що вони се можуть зробити, — одвітив він — то я заніс би їх до мого настоятеля й сказав би: коли ви мені не можете дати иншого хліба, як тільки хліб катівського наймита, то волю радше йти милостині просити.

Притім витягнув він хусточку з кишені, обтер слюзи з очей і підніс опісля руки в гору, немов до молитви. Я також зложив руки й молив ся тихо, як він. Він зрозумів, що я молю ся за нього, а я зрозумів, що він за мене заносить молитви.

— Коли він відходив, сказав поволи до мене.

— Коли говорите з графом Оробоні, то говоріть можливо як найтихше. Зробіте тим подвійне добро: мене звільнете від криків надінспектора а друге: ніхто не підслухає вашої розмови... чи маю сказати правду? Розмова, донесена до сего, що має право карати, більше ще може його розгнівати.

Я заевнив його, що з моїх уст не вийде слово, що могло би викликати який клопіт, колиб навіть донесло ся.

В самій річі не було конечною річю накликати нас до обережности. Двох арештантів, що завязали між собою приязнь, зуміють найти такий спосіб розмови, яким можна всьо собі сказати а рівночасно бути незрозумілим для инших.

LXIX.

Одного ранку вернув я з проходу: се було 7. вересня. Двері комнатки Оробоні-го стояли отвором а в середині стояв Шілер і він не чув, що я йду. Моя варта хотіла мене випередити й замкнути двері. Та я пішов наперед, метнув ся до середини й кинув ся в обійми Оробоні-го.

Шілер станув, мов вкопаний. — До чорта! — крикнув він й підняв палець, щоби погрозити. Та його очі наповнили ся слюзами і шлюхаючи він промовив:

— Ах, мій Боже, змилосоуди ся над тими безталанними молодцями й над всіми нещасливими, Тя, щось сам був на землі такий бідний!

Також оба жовірі плакали. Вартовий з коритаря прибіг і плакав також. Оробоні сказав до мене:

— Сільвіо, Сільвіо, сей день є одним з найкрасших днів мого життя!

Що я говорив до нього, не памятаю; я був непритомний від великої радости та чувства.

Коли Шілер закликав нас, щоби ми розійшли ся і коли ми мусіли послухати, понав Оробоні в дуже голосний плач:

— Чи ми коли побачимо ся на землі?

Я більше його не бачив! Минуло кілька місяців а його комнатка була пуста; Оробоні був на кладовищі, що простягало ся перед моїми вікнами!

Від коли ми побачили ся на одну хвилику, здавало ся мені, що ми полюбили ся ще ніжнійше й сердечнійше, як перед тим здавало ся мені, що ми для себе є конче потрібні.

Се був гарний, молодий чоловік, величезної постави та блідий задля слабого здоровля. Тільки очі його були повні життя. Моя прихильність до нього збільшила ся через милосерде, яке вливало його марне й бліде лице в мое серце. Так само задивляв ся він на мене. Оба ми відчували, що, імовірно, хтось з нас другого не переживе.

Кілька днів опісля він захорував. Я не в силі був що иншого робити, як плакати й молити ся за нього. По кількох нападках горячки підвів ся він знов і ми могли почати наново наші товариські розмови. Ах, як тішило мене се, що знов чую звуки його голосу!

(Дальше буде).

тому виклакав він в політичних кругах велике зачудованє після недавніх подій, але й незвичайне зацікавленє.

Нерівна міра.

Читавші і вірити ся не хоче, як то „Галичанин“ уїдає на поодинокі особи, які чи то своїм становищем, чи своєю працею заслужують лише на поважанє.

Не давно вшкварив „Галичанин“ вступну статію про Преосвящененого Сотера (Сотеріяда) та так необережно, що аж віяло з неї православієм. І ніхто з его читачів не протестував, але за се запро- тестував о. віцедекан Дуркот „отъ Бескида“ проти введеня фонетики до епархіяльних відомостей в Перемиській епархії враз з всіма кондекональними отцями. Сьмішне тай наївне — місто обговорювати на соборчиках духовні справи „старики“ забавились в діточу політику. А щож було би, якби Консисторія всі офіціяльні акти фонетикою друкувала, чи може тоді декани поскладали би свої достоїнства? А введенє фонетики було би лише сповненєм справедливого бажаня, більшости сьвященства, яка не обовязана тої ортографії знати, якою чванить ся єдиноспасительний „Галичанин“. Тай у твердих „касательно правописанія нѣсть согласія“. Кождий у них пише по своему.

Але наївність, безкритицизм, зарозумілість Скицка не має пари. О скільки читаю „Галичанина“, знаю, що се бувший питомець, червоно-русский, що виступив з семінарії.

Забув лише господин Скицко на одній культурній обовязок, що не яло ся обкидати грязею своїх настоятелів, та своїх товаришів по званю. А коли вже хтось не має сорому, то бодай винен правду писати. Сего чей і читачі „Галичанина“ повинні домагати ся. По словам Скицки можна вносити, що не перевелись між твердими рідкі одиниці віддані правдивому католицизмові, а мимо того є они в підозрію. А чи знає госп. Скицко о. Крохмального, або всіх тих, що за давних времен пішли у Холм, таж они присягли вірність католицькій Церкві, а мимо сего ширили православіє та зрадили свою Церкву. Они „патріоти“, а холмским емігрантам випише „Галичанин“ по смерті славословія. Або згіршив ся госп. Скицко, що хтось там виписав на стіні „кацап“ та що отець віцеректор зчеркнув одно „с“ зі слова „русский“. Ах, що за ніжна душа з госп. Скицка. Він ставить висше с над службу Богу.

Але добродію, даруйте, ви мусіли читати, як то перед поїздкою в Рим обкидав „Галичанин“ грязію о. д-ра Жука. Подібні напасти міг написати лишень чоловік, в якого вигасли моральні почутя. Се був пасквіль. Хто був питомцем о. Жука, будь він кацап, будь Українець — коби лише був характерним, признає, що др. Жук є незвичайно тактовним і сьвітлим чоловіком а при тім характером чистим як слеза, — а для похибок молодих питомців дуже вирозумілий. Се мусить і Скицко признати а коли признає мені се, то чому не запротестував він проти дописи „Галичанина“ на о. д-ра Жука? А хтож міг се писати — як не якесь індивідуум, що може було рівнож колясь в семінарії.

Дальше пише г. Скицко за якихсь там М. і К.

Се два питомці, що були в Розвадові в церкві, в хвилі, коли тверді отці без сорому під церквою зробили віче, де о. Давидяк здавав справу зі своєї посольської діяльності. А що місцевий учитель запротестував проти сего, будь то в Галичині в Москалі, то на слова „хлопці справте ся з ними“ на слова таки сьвященника о. Яворского чи не кинули ся хлопці на висше згаданих питомців? Чи не кидали за ними колами та каміннями? Чи не посипались доноси на них перед їх власть? А хтож ті доноси писав, чи може хлопці? — де там, они ще темні, але люди „твердого закала“. Або підіть до суду в Миколаєві, а там довідаєте ся про сумні речі, — от хоч би про скаргу офіцера Кончаковского на о. Яворского — за що послідний заплатив 250 корон.

Відний Скицко плаче, що „червоно-русских“ всюди переслідують. Гляньте до шематизмів

всіх епархій, — хто має найліпші парохії, хто найліпші сотрудицтва як не „червоно-русскі“. Чогож кричати і обкидувати всіх і вся болотом?

Заболотний.

Державна рада.

На вчерашнім засіданю палати послів аголосив п. Томашевский внесенє про утворенє „ради просьвіти“ (Unterrichsrat), почім почала ся дальше загальна бюджетова розправа. Промовля- ли п. Шахінгер і Пац.

П. Крамарж виступив на вступі своєї бесіди проти правительства, особливо проти міністрів Гогенбургера і Шрайнера, яких назвав агітаторами і ворогами Славян. Виводив, що теперішнє правительство розпоряджає більшостию, яка не заїмонує опозиції; в тім труднім положеню думає правительство, що єму вистанє більшість п'яти голосів міністрів. Теперішня бюджетова розправа не є найтруднійшою хвилею для правительства; та хвиля прийде аж в осени. Дивне також, що правительство уважало відповідним користувати ся повагою Корони, щоби поправити своє положенє в палаті. В тій палаті не найшов ся ніхто, хто би похвалив концесії для рільничого банку, а тут приходять правительство з письмом, в яким Корона висказує єму признанє. Бесідник обговорює фінансові відносини держави, які вимагають співділяня всіх сторонництва, в противнім случаю задача упорядкованя фінансових відносин не дасть ся перевести. Відтак закидав Полякам, що ведуть проти-славянську політику і підніс, що Чехи попірали все Поляків, також, коли ходило о вивласненє в Прусах, а не думали про те, чи то буде приемно австрійському міністерству заграничних справ. Чехи не домагають ся від польского кола веденя чеської, звертають ся лише проти їх антиславянської політики. Не потребуємо помочи від нікого, ми досить сильні для власної оборони, але домагаємо ся від Поляків, щоби не вели проти-славянської політики. Неославизм не має иншої цілі, як відродженє Росії, в котрій би також інші народи, особливо Поляки, одержали свої народні права. Чехи остануть вірними своїй славянській політиці і ніякі погрози, ані що до § 14, ані що до розвязаня парламенту, ані що до об- струкції в чеськім соймі не змінять її.

Належить надіяти ся, що рішаючі круги прийдуть до переконаня, що в Австрії не можна рядити в хосен одного народу, але лише справедливо після основних законів. (Гучні оплески).

Опісля промовляв п. Штельцль (німец. люд.) і п. Романчук. почім забрав голос п. Гломбінський, зазначаючи, що та палата не є може так зла, як про неї говорять, скоро удало ся вкінці приступити до звичайної бюджетової розправи. В Австрії не можна вести ніякої протинародної політики чи то проти Німців чи то проти Славян, а зближенє народів може наступити лише дорогою угоди і взаїмних уступок. Бесідник застерігає ся рішучо проти сего, будьтоби Поляки похваляли політику, звернену проти чеського народа чи проти славянських народів взагалі. Відповідаючи на заводи п. Працка і Гломбінського заявив, що Поляки мусять рішучо застеречи ся, щоби п. Крамарж мішав ся до їх народних справ і до внутрішних справ Галичини. Коло веде реальну, позитивну політику, а не може іти в сторонництвами, не маючи позитивної програми, тому хоче ухвалити бюджет державі, щоби забезпечити їй мінімум екзистенції. Вкінці висказує надію, що сей парламент буде мати живненні сили до утвореня більшости, спосібної до праці.

Відтак промовляв п. Дашинський, полемізуючи з п. Крамаржом. Заявив, що неославизм Крамаржа і тов. є лише підсичуванєм російської реакції мнимою славянською солідарностию. Твердженє, будьто би політика Росії була славянським курсом, є ложне. Росії диктує політику Берлін. Згадавши відтак про недолю Русинів в Росії закинув Крамаржови, що враз зі своїм неославизмом ніколи не заступив ся за Русинами, Політика Росії звертає ся проти всіх народів, які дістали ся під російське ярмо. Згадавши про пражский візд, зазначив, що гр. Бобрінский,

вертаючи до Росії через Галичину, дав в себе вмовити, що Русини в Галичині є карпатськими Росіянами і твердив, що находив ся між своїми земляками, а був лише з тимп нечисленними москвофіліями, які можуть ними почувати ся лише під охороною д-ра Крамаржа в Австрії.

Відтак закинув Крамаржови, що безчиною заховав ся проти ударів заданих Полякам, як обмеженє виборчих прав на заході Росії і вилученє Холмщани і оправдував в делегаціях жидівські погроми в Росії. Неославистичний рух не мав яншої цілі як поправу репутації Росії на Заході. Бесіду п. Дашинського переривано часто з чеської сторони ріжними окликами. Потім промовляв знова п. Крамарж, полемізуючи з Гломбінським і Дашинським. По фактичних спростованях замкнено загальну розправу і ухвалено перейти до подрібної; розпочато обради над першою групою „рада міністрів“. На тім замкнено засіданє.

Новинки

— Календар. В п'ятницю: руско-кат.: Доро- тея сщм.; римо-кат.: Бож. Серц. І. Хр. — В с-уботу: руско-кат.: Висариона преп., римо-кат.: Гервасія і Протазія.

— Ексц. Епископ Чехович вернув в візитації сокальського деканату до Перемишля.

— Шкільна анкета в справі виділових шкіл відбуде ся в суботу у Львові. Краєва рада шкільна предкладає анкеті отсі питання: 1) Чи в плані науковим шкіл виділових мужеских треба числити ся більше з приготуванєм учеників до шкіл фахових, промислових і торговельних, чи радше повинно ся узгляднювати потреби учеників, котрі по скінченю школи виділової вступають прямо до практики в промислі і торговлі? 2) Чи в містах, де є більше шкіл виділових, не належало би поділяти ті школи на такі, що приготу- вляють до ремесла? 3) Чи в школах виділових належить класти більшу вагу на образованє формальне? 4) Чи є вказанє додати четверту класу в мужеских школах виділових, а то будь у всіх школах, будь лиш в декотрих? 5) О скільки ре- форма плану наукового шкіл виділових, поруше- них в попередних питаннях, має також волінути на план науковий V і VI, класи шкіл 5- і 6-класових? 6) Чи треба стремити до основаня в сільських громадах шкіл 5- і 6-класових, в котрих би план науки V і VI узгляднював напрям рільничий? 7) Чи і о скільки пропонувані в по- передних питаннях реформи плану наукового шкіл виділових мужеских належало би примінити та- кож до шкіл жіночих? 8) Чи в жіночій 3-кля- совій школі виділової не належало би більше як доси видвигнути напрям практичний в обсягу домашнього господарства, робіт ручних жіночих, та в яким иншим згляді і в який спосіб дало би ся се осягнути? 9) Чи в виду бажаня, висказа- ного на першій анкеті, щоби зблизити до себе перші чотири літа науки в школах тиму мійско- го і сільского, було би вказаною річю обме- жити обсяг науки в чотирох класах нижших і о скільки се дало би ся перевести?

— Як ширить ся польонізація на селі? З Пу- стомит, львівського повіта, доносять нам, що та- мошньому рускому населеню грозить велике не- безпеченство. Отсе в тім селі заложено „Kółko rolnicze“, до якого що неділі приїздять зі Льво- ва оден з польських академиків і одна панна на агітацию. Академик викладає старшим латинни- кам історію Польщі і т. п., а панна збирає ді- твору і учить її польських патріотичних пісень. Лихо лежить в тім, що руска дівтора, не лише латинського обряду, але вся загалом збігає ся до Kółk-a, бо панна привозить з собою цукорків і інших солодошів, та передовсім не жалує їх рускій дівторі, котра за то так вже красно ви- сипує „Бартошів“ і „Єще Польска“, що аж сум поберає. На полі чи на толоці цілий тиждень не почувеш тепер вже від рускої дівтори нашої милозвучної пісні, лише польські патріотичні гимни. Як так дальше піде, то молода генера- ція геть пересякне польським духом. Saveant consules! а се: місцева руска інтелігенція і пра- влячі рускі круги у Львові.

— „Народне Слово“, від коли покриває свої недобори з жолоба „Народного Комітету“, на- брало великої відваги до напастий на нашу часо- пись. В останнім числі, не маючи чого вчепити ся, закидає нам, що ми „тепленько“ описали „польське сьвято на Чортівській скалі“ і начи- слили аж 4 тисячі Поляків, „щоби підхлїбити ся Ляхам“. На се відповімо, що ми на Чортівській скалі того дня не були і подали 4 тисячі уча- сників за польськими часописями, яких видно п. редактор „Нар. Слова“ не читає, коли твердить, що в них се число означено на 2 тисячі. Но- татку про се польське сьвято подали ми лише як примір, як Поляки уміють вихиснувати кожду нагоду до підношеня патріотичного духа між

свою суспільністю, чого у нас, Русинів на жаль нема і чого навіть «Народне Слово» своїм способом писання (з трема сконфіскованими сторонами в останнім числі) не в силі витворити.

— **Нацапи між собою.** Перед львівською лавою судив присяжних розпочався оноді процес пос. д-ра Мих. Короля проти редактора «Русь» Івана Процика о обиду чести. Процик назвав був пос. Короля «декорованим герштом організованої банди», «народним ізмінником» і т. п. в статті, поміщеній в 1. ч. «Русь» з нагоди бюджетової промови п. Короля в соймі. Процик предложив переведене доказу правди своїх слів, тому трибунал відложив розправу, щоби покликати на свідків: д-ра Добрянського, о. Костецкого, д-ра Дудякевича, д-ра Павенцкого, Ганчаковского і о. Колпачкевича.

— **Австрійський Lloyd** побудував 10 нових пароходів, а два з них назвав Leopold і Czarovia. Зробив він це за порозумінням з магістратами сих обох міст. Очевидно, що ці магістрати бажали, щоби пароходи називалися Львів і Краків, але «Лльвйд» на це не пристає, а на німецькі назви тих пароходів знова не згодилися Поляки. Крім того, як писали польські часописи, оба кораблі мали бути уряджені в польським стилю. Однак з великого ауетиту остав лише несмак, бо не лише що не уряджено тих пароходів в заповідженім стилю, але навіть не запрошено міста Львова і Кракова на торжество посвячення і спущення тих пароходів на море. Leopold і Czarovia порують вже плесо Адриїського моря, а польська преса парікає на Lloyd за нельвильність.

— **Іспити на учителів** гімназійних і реальних шкіл скінчилися на львівськйм університеті дня 9. с. м. З Русинів зложили іспит: з групи іст. і геогр.: др. Денис Лукіянович, Василь Пачовський, Ю. Грабович і В. Шпитковскй (першу половину); з природничої групи: Володимир Форович, Богдан Вахнянин (першу половину) і С. Мороз; з класичної філльолюгії: Михайло Балаким; з математики і фізики: Юрій Росткович; з германістики: Василь Левицький.

— **Археологічні розкопи в Київі.** Дня 4. с. м. робітники, що працюють на розкопах біля Десятинної церкви, наткнули у східній траншеї на яму, в якій похована була жєнщина, очевидно, поганської віри. В ямі лежало намісто з мзельських жовтих скляних намистин і раковин В другій ямі під корінєм старого кленового дерева знайдено закопаний тут старинний скарб: золоті і срібні річи в одній грудці, обліпленій глиною й шматочками поржавілого заліза. Знайдений скарб складає ся з 10 золотих і 10 срібних сережок візантійської роботи, двох срібних кольт (великі сережки), двох срібних браслетів — кручених і одного невеличкого образка, мабуть, бронзового. Кольти дуже оригінальної форми й роботи, ажурні, з емалюваними окрасами в середні. Кожда з кольт має в промірі 5 1/2 см. Одну розбив заступом робітник. Між срібними сережками одна ажурної роботи, а решта з дутими бульбашками; 7 сережок більшого розміру і 3 меншого. Промір великих сережок 4 1/2 см. Золоті сережки трьох розмірів: великі (3) проміром 3 1/2 см., середні (4)—3 см. і малі (3)—2 см. Сережки з ажурними й видмханими бульбашками, причім майже всі гарної делікатної роботи. В кожій три бульбашки, почеплені на круглу обручку (звичайний тип сережок великокнязівської доби). Одна з сережок незвичайної роботи — в дірочки ажурних бульбашок вставлено на срібних виточках перлини. Відкопані річи ще не обчищено як слід і через те їх ще неможна добре розглянути. Найбільше поспували ся срібні річи. Дня 5. м. м. в сусідній ямі тойж траншеї відкопано ще грудку землі й заліза, серед якого виглядає декілька сережок великокнязівського типу, але поломаних. У тій же ямі знайдено старинний складаний хрест, зовсім цілий, і срібну гривню. (За «Радою».)

— **З Самбора пишуть нам:** Від 2. до 16. червня відбувався в самбірській семінарії учительський іспит зрілості учеників закладу під проводом радника краєвого п. І. Матієва. До іспиту зголосилося 56 публ. учеників, з котрих здало 4 з відзначенем, 36 здало, 15 одержало поправку, а 2 репробовано. З відзначенем здали: Франковскй Йосиф, Корнута Іван, Сьвідзінскй Михайло, Вісневскй Михайло. Здали іспит з добрим успіхом: Бандас Адольф, Бернакевич Петро, Бернатович Петро, Борецкий Леопольд, Цоцкевич Йосиф, Хотинецький Айталь, Демків Антін, Демкович Антін, Флунт Теофіл, Іжичкий Маріан, Корчинскй Миколай, Корженевскй Петро, Кричковскй Володимир, Кульчицький Михайло, Кулянич Александр, Ленартович Ілля, Лукавскй Теодор, Луцтанец Павло, Мельник Михайло, Олінкевич

Яков, Пельц Антін, Петрина Михайло, Петшкєвич Адам, Площанскй Михайло, Ребенда Антін, Самяшек Петро, Шквірко Іван, Шуманскй Тадей, Утриско Клемент, Валлер Пінкас, Виницький Миколай, Вомпель Йосиф, Вольф Володимир, Возняк Михайло, Жук Мєчяслав і Журавскй Казимир.

— **«Волна» — «Понеділок».** Замість газети «Понедільник», в Владивостої стала виходити «Волна». Український відділ, що був у «Понедільник-у» лишив ся і в «Волні» з тою самою назвою «Понеділок».

— **Іспит зрілості в рускій гімназії в Перемишлі** відбувся в двох відділах в днях від 1. до 12. с. м. під проводом д-ра Николая Сабата, директора рускої гімназії в Станиславіві. До іспиту зрілості в першій відділі зголосило ся 40 публичних і 4 приватних учеників; не допущено 2 публ. і 2 прив. учеників, відступив 1 публ. ученик. Здавало іспит 37 публ. і 2 прив. Сьвідокство зрілості з відзначенем одержали: Бобеляк Стефан, Волинець Олександр, Калужняцький Іван, Клішч Осип, Смольницький Осип, Федевич Михайло, Яцкевич Іван, Гумецка Теодора, (прив.) і Левицька Ольга Ярослава (прив.). Сьвідокство зрілості одержали: Антонішин Михайло, Болюк Василь, Гринишин Ілля, Заплітний Антін, Заяць Іван, Іваніч Іван, Качмарскй Льонгін, Козьоринскй Олексій, Красій Кость, Крук Дмитро, Кузік Модест, Куділь Іларій Лельо Володимир, Лихицький Лев, Малецький Кость, Марків Вартоломеї, Мосора Мйрон, Нагурскй Іван, Решетило Павло, Розлуцький Олексій, Семенюк Осип, Сямко Андрій, Теодоронч Павло, Хухра Михайло і Черевчо Кость. 5 учеників публичних репробовано на пів року. До іспиту зрілості в другій відділі зголосило ся 37 публичних учеників і 1 приватист; не допущено 1 публичного ученика, а 1 відступив перед іспитом, так що іспит здавало 35 публичних і 1 приватист. Сьвідокства зрілості з відзначенем одержали: Колєньскй Богдан, Костів Іван, Лещій Павло і Саноцький Юрій Василь. Сьвідокства зрілості одержали: Баранецкий Володимир, Божейко Юліян, Бряцький Василь, Вовідка Кость, Донарович Кость, Кобздай Антін, Конюшк Стефан, Курманович Кость, Криль Михайло, Лапичак Олександр, Лєсик Николай, Лісковацький Лев, Мельник Лев, Микетей Гриць, Мудрецький Дмитро, Палів Василь, Прийма Теодор, Райф Авраам, Рибачевскй Олександр, Саноцький Василь, Сас Осип, Созанскй Остап, Тарнавскй Гриць, Тымцюрк Василь, Турчиновскй Марко, Шарко Ярослав, Пашуля Михайло, (прив.) і Гонтерскй Іван. Репробовано на пів року 4 публичних учеників.

— **До відкриття жєнського університету св. Ольги в Київі.** Сими днями директор виспих жєнських курсів у Київі, П. Армашевскй, передав препителеви шкільного округу, щоби він відіслав до Петербурга проект статуту жєнського університету св. Ольги. В сих днях приїздять до Петербурга спеціальна делегація з проф. Армашевского й Сулова, щоби там піддержати перед міністром народної просьвіти просьбу, щоби слухачкам курсів надано певні права.

— **Важна похибка.** Російскй часописи «Нова Русь» зробив друкарскй чортик дїймаючого збитка. Та часопис назвала одного високого достойника, Давидова, мовляв, через друкарську похибку, «казнокрадем» (скарбовим злодієм) замість «каммергером» (шамбеляном). Президент міністрів засудив за те «Русь» на 1.000 карб. гривни, а если би редакція не могла була заплатити, то до 24 годин мала бути замкнена.

— **Смерть мільонерів.** В Лондоні помер оноді Карло Морізон в 92. році життя і лишив 300 мільонів корон спадщини. Карло Морізон не належав до тих мільонерів, що власною працею дійшли до багатства. Его батько був субектом в склепі, потім бухгалтером, далше став зятєм свого шефа і спільником великого інтересу і вмираючи, лишив своєму сьнові Карлови 50 міль. корон. Син не дармував також і працював в поті чола від досьвіта до пізної ночі, не женив ся навіть з браку часу, не держав коний, але сам нічого не придбав до спадщини. Капітали росли однак самі собою і дійшли до 300 мільонів. Дістануть ся они дальшій родині помершого, об близшой він не мав. Також персонал складів Морізона надіє ся записів для себе, бо за життя Морізон дуже щиро опікувався своїм персоналом і щедро всім платив. — Другий мільонер Шошар помер недавно в Парижі і оставив 180 мільонів франків. Сей був доробкевичом. Будучи хлопцем побирав яко склеповий субект 100 франків місячно. Потім заложив свій магазин «Львр», а маючи змісл до купецтва, доробив ся мільонів. В завіщаню записав 40 мільонів своєму приятелєви, 40 міль. б. міністрєви Лейгови, 2 міль. редакторєви Figaro, 18 міль. державі на покритє недобору в бюджеті, 5 міль. своїм слугам, а 1 мільон франків на бідних м. Парижа. На свій похорон при-

значив 600.000 фр. а памятник на своїй гробниці виставлений ще за життя коштував его мільон франків.

— **Знаходи в єгипетских гробах.** При розкопах в долині Королевих в Єгипті найшов італійскй єгиптолюг Скяпареллі зовсім ненарушений гріб будівничого Ка і его жінки Міріт. Ка ставив в Тебах величаві будинки. Як показує ся в написий в однім великім папірусї, померли обоє супруги в кілька днів одно по другім і їх поховано разом в спільнім гробі. Там були два великі саркофаги, а яких разом з муміями було велике число великих домашних зварядів. Були там меблі, ручні зваряди, одіж, дорогоцінності, а між иншими і ціла гардероба і численні туалетові прибори молодої жінки. Рідко ще доси знайдено в якісь єгипетскім гробі так багато туалетових артикулів елєгантної Єгиптянки. В дванадцяти скринях придано Міріті до гробу дорогоцінні матерії, гребені і шпильки, пудер і краску та багато инших туалетових предметів.

— **Грузинське ювілейне сьвято.** В жовтня с. р. минає 200 літ, відколи в Тифлісі видрукована була перша грузинська книжка. Перша друкарня заснована була в Тифлісі 1709 р. грузинским царем Вахтангом IV. Законодавцем. Товариство ширєня просьвіти серед Грузинів має урядити в день сего ювілею виставу в Тифлісі, яка показуватимє поступ друкарської справи в Грузії.

— **Поетичний кутик.**

Життя мріями прожите,
Покалічене, розбите —
Люте, клятеє життя,
В мріях сили молодії,
Всі сподіванки, надії
Щезли, зникли без пуття...
Без мети, без обовязків,
Без живих із людьми звязків
Надоїло в сьвітї житя —
У ярмі, як від, ходити
І злиденно отак жити,
І... робить, робить, робить...
(«Рада») Автоном Худоба.

Оповідки.

— **Ігуменат монастиря СС. Василянєк у Львові** повідомляє, що приватні іспити за II. піврік клас. I, II. і III. жіночої гімназії відбудуть ся дня 28. червня, а вступні до приготовляючєй і I. кл. дня 29. червня. Зголошенє приватисток приймає ся до дня 27. а кандидаток до вступних іспитів до дня 28. червня.

— **Наколєсники львівского «Сокола».** В неділю 20. с. м. прогулька до Янова, по дорозі звидженє печер в Страдчу. З Янова розїдуть ся наколєсники по околичних філіях сокільських на люстрації, курси пожарні і на науку вільних вправ на сегорічний пробний злет, який має відбути ся у Львові. Виїзд о год. 6. рано. Збірка перед «Соколом». Що ві втірка і пятниці вправи о год. 5. по полудни. Подає ся рівнож до відома загалови, що з днем 21. с. м. отвирєє ся курсє гадн на колєсі за оплатою 6 К. Зголошувати ся в «Сокол» що дня від 6 до 7. вечір.— *Клим Гутковскй отоман.*

— **Поклик!** Філія Руского Товариства педагогічного в Самборі просить Всєчесийших Отців і всіх П. Т. горожан нашого повіту о вписанє ся в члєни Товариства педагогічного. Вписове платить ся 1 К а члєвскй висє 2 К річно. Найлучше пересилати вкладку зі зголошенєм на руки касиєра товариства Вєч. о. Михайла Ортинського, катєхита ц. к. семінарії учит. в Самборі. Приналежанє до Товариства педагогічного уважаємо за обовязок, тому маємо повну надію, що всі сьвідомі люди нашого повіту до Товариства приступлять і підпомагають его будуть морально і матеріально. — *Від Виділу філіяльного Руского Товариства педагогічного в Самборі.*

— **Іменованя.** Краєва рада шкільна надала посади дійсних учителів в гімназиях: Ігн. Едв. Марєви з Бродів в Кракові, Волод. Бурштинському з І-ї в II-ій гімн. в Станиславіві, Мих. Посацькому з Коломиї в Стрию, Стан. Фігльови з Перемишля в Жовкві, Львови Кероньскому з Ярослава в Терєбовлі, Олєкс. Домбровському зі Стрия у Львові (VIII. гімн.), Стан. Гомме-му з V-ої в VIII-ій гімн. у Львові, Йос. Ламберови з Золочева в Мислиничях, Йос. Зайончковському з Золочева в Яворові, Каст. Гольчевському з Сянока у Львові (VII. гімн.), Авр. Надльови в Бродах, др. Генр. Лілієнови в Бучачи, Вільг. Урбаницькому в Коломиї (польск.), Остапови Сьвітличкови в Коломиї (руск.), Ігн. Стриховецькому в Перемишлі (I. польск.), Менд. Парнесови в Перемишлі (II. польск.), Маєр. Аєрєбахови в Самборі, о. Володимирови Арданови в Сяноці, Миколі Полькови в Станиславові (в руск.), Тад. Грабовському в Тернополі (I. польск.), Стан. Вітковському в Самборі, Йоз. Вайєбломєву в Стрию, Каз. Віяковському в Тернополі (I. польск.), др. Ар.

Поручає ся склад церковних парамєхтів у Львові, ул. Руска ч. 8.
ВОЛОДИМИРА УСЦЕНЬСКОГО (давнійше Сложарскй і Усценський)
Цїни на жаданє даром і franco.
44 (8—52)

Гайльпернови в Тернополі (П польск.), Жигм Поляковскому в Золочеві, Мар. Пйонткевичови і др. Іванови Зілинському в Бережанах, Йос. Пясекскому в Бродях, Вільг. Глязерови в Бережанах, Михайлови Роздольському в Коломиї (руск.), Ем. Панкови в Меремішлі (П польск.), Іванови Павлюкови в Станиславові (руск.), Макс. Біненштокови в Стрию, Апол. Мікевичови в Золочеві, Йос. Насвльському в Бережанах, Василеві Безкоровайному в Новім Торзі, Михайлови Демчукови в Сокалі, Никифорови Садовскому в Тернополі (П польск.), Фил. Вольманови в Золочеві, Влад. Писковубови в Теробовлі; в реальних школах: Ів. Шароті з Коросна у Львові, др. Ант. Риневичови зі Снятина у Львові, др. Людв. Гордицькому з Ряшева у Львові, др. Іванови Штокови в Бережан у Львові, Алекс. Солецькому зі Снятина в Тернополі, З. Бассови і Б. Амайзенови в Снятині, Александрови Пашкевичови і Тад. Радіборському в Станиславові, Волод. Сілепкому в Снятині.

— Надане презенти. Намісництво надало опорожену парохію цесарського надання в Медвежій о. Володимирови Калужнячкому, дотеперішньому парохви в Борнім.

— Конкурс. Комітет бурси Руского Товариства педагогічного ім. кардинала С. Сембратовича у Львові (ул. Крижова ч. 65) розписує отсим конкурс на прийняте питомців до бурси Тов-а на рік шк. 1909/10. Прийматися будуть ученики гімназійні, сини членів Руского Тов-а педагогічного.

Услівя прийнята: 1) Батько (опікун), мусить бути членом Руского Тов-а педагогічного. 2) Кождий питомець мусить бути зовсім здоровий, що потвердят оглядини лікарські з початком шкільного року. 3) Комітет бурси прийме лише добрих і пильних учеників, котрих успіхи дають повну запорукку, що они скінчать гімназію. Першеньство мають відзначаючі ученики. 4) Батько (опікун) петента буде точно платити умовлену оплату з гори, найменше 24 К місячно. З сеї звизжки можуть користати ученики відзначаючі, ученики, що будуть цензорами і сі, що будуть брати участь в хорах. 5) Кождий питомець зложит при вступі одворазовий даток на інвентар, лікаря, купіль і пране в сумі 12 К. До подання о прийняте долучити треба: 1) Свїдоцтво шкільне петента з послїдного півроку. 2) Заяву, в котрій батько (опікун) ученика зобовяже ся вразно умовлену суму за поміщене сына в бурсі кождого місяця точно з гори платити. 3) Свїдоцтво убожества. Кождий прийятий питомець має заосмотрити ся в 8 пар біля, 4 простирала на сїнник, 4 під колдру, 4 пошевки, 12 хустинок, 6 пар шкарпюток, 4 рушники, сїнник (1-80 м довгий і 0-80 м шарокій), подушку, колдру і коцяк до накривання, 2 порядні мундурки, плащ і дві пари обуви. Зужиті протягом року річа обовязаний питомець доповнити. Кожда штука біля має бути назначена початковими буквами назвиска, а відтак числом визначеним Управою бурси. При вступі мусить кождий питомець виказати ся перед Управою, що все потрібне має, а если не було би все в порядку, може вразити ся на не-приняте в послїдній хвилі. Питомцям не буде вільно мати поза бурсою ніякого занятя, лише у вїмкових случаях лекції за дозволом У-прави.

Подання кождого петента адресувати так: „Управа Бурси Руского Товариства педагогічного ім. кард. С. Сембратовича у Львові ул. Крижова ч. 65“. Подання вносити найдалше до 30. червня 1909. Комітет прийме також учеників, що мають здавати вступний іспит до І. класи. Всі бувші питомці мають опять внести подання.

Львів в червни 1909. — Комітет бурси Р. Тов-а педаг. ім. кард. С. Сембратовича у Львові. 56(2—5).

Посмертні оповістки.

— Олена Лукашевич, вдова по нотари, мати Буковинського посла до ради державної Антона, упокоїла ся в Коломиї дня 12. с. м. в 58. р. житя. В. і. п.!

Телеграми

в дня 17. червня.

Чернівці. >Буковина< з дня 16. с. м. містить в Відня отсю телеграму: Афера між мін. судівництва а пос. Васильком полагоджена. Вчера пересправляли през. міністрів, мін. фінансів, міністер для Галичини, голова польского кола, голова німецкого посольского союза, бар. Хіярі і німецкий міністер земляк з пос. Васильком з одной, а пос. Романчуком з другої сторони. Відтак відбула ся довша конференция між пос. Васильком і мін. судівництва, в котрій поста-

новлено, що мін. судівництва має видати до галицких судових властей резпоряджене в цілі береження прав рускої мови і усуненя всяких не точностей, які підносили недавно Русини. Тому порішив бук. укр. клуб, голосувати за бюджетом, а промовляти будуть послі: Василько, Пігуляк і Семака.

Відень. На нинішнім засіданю палата послів веде дальшу дискусію подрібну над етатом ради міністрів. Промовляв також бар. Бінерт.

Нинішнє засіданє має тривати до 10. год. вечером, завтрішне від 10. рано до 10. вечері т. д., що би відзискати час втрачений на скороченю суботнішого і понеділкового засіданя.

Льондон. Бюро Райтера доносить, що онодішна вістка бюра, про відкликанє з Крети міжнародного війска була неповна. Мало бути сказане, що в сї міжнародні війска будуть відкликані з Крети.

Петербург. Президент думи, Хомяков, заявив своїм приятелям, що не буде старати ся о призидентуру в думі по отвореню осінної сесії.

Петербург. Вибух ту страйк трамваєвий. Товпа хотіла вивернути трамваєві вози і стріляла до поліції. По обох сторонах згинуло 10 осіб, а багато є ранених.

Прага. Nar. Listy потверджують донесенє, що краєві сойми будуть скликані на день 16. вересня.

Др. Богдан Барвіньский:

Зїзд галицкого князя Данила з угорским королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Історично-критична аналіза. Львів 1901. 16° ст. 18. — Ціна 10 сот.

Прешбурський зїзд в справі спадщини по Бабенбергах. (Причинок до історії великого австрійского безкоролія). Львів 1903. 8° ст. 27. — Ціна 30 с.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Литовско-руський. Історична монографія. Жовква 1905. 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 К.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodubski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Ціна 50 с.

Bogurodzicza dzwiczca а історичні висновки д-ра Щурата. (В інтересі історичної правди). Львів 1906. мала 8° ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичні причинки. Розвідки, замїтки і матеріяли до історії України-Руси. І. Жовква 1908. мал. 8° ст. 170. — Ціна 2 К.

Історичний розвиток імені українсько-руского народу. Львів, мал. 8° ст. 41. Ціна 40 с.

Дїстати можна в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

Ол. Барвіньский. Історичний огляд засновин Народного Дому у Львові (на основі жерел). — Ціна 80 сотиків.

Ол. Барвіньский, З останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego, list Edw. Gnięwośza, szefa sekcyjnego ministerstwa wyznań і оśw. do Alexandra Barwińskiego. — Ціна 10 сот.

Гомерова Одиссея, переклад Ніщиньского (Байди). Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідія, переклад Сердешного. — Ціна 1 К.

Григорій С. Скворода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирена. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймицька, повість. — 60 с.

Княгиня 30 с.

Проф. Ратміров, повість „Мордовця“. — 40 с.

Орнешко, Великий, новела. — 50 с.

Йов, переспів П. Ратая. — 1 К.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ або в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише тутон і паперців з першої галицко-руської фабрики Евгєна Біліньского в Збаражї.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по священниках.

Держім ся покляку: Свій до свого!

Образи Шевченка, Хмельницького, Ковалевського, Краватки, гердани, сорочки, фартушки, шпанки сокільські і козацькі, альбоми, церфуми, спинки, брошки і шпильки з гербом, тутки і паперці різного рода поручають. — Склада „Сокільского Базару“ у Львові і Стрию.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма

від 16. до 30. червця 1909.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. по поз. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Товариство взаїмного креду у

„Джістер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Джістер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенїях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілею Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Джістрі“ від більше літ.

Проценти від вкладок 4%, без потрученя податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядових, від 8. до 2. год. в полудне.

Конто в Щадницьї почтовї ч. 35.527.

Конто жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадницькі К 2,848,890—

Удїли членські К 262,994—

Позички уділені К 3,395,002—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1909.

Table with columns: Direction (До Львова / Зі Львова), Station (приходять з / відходять до), Time (рано, перед пол., по пол., вечер, в ночи). Rows list stations like Кракова, Тернопіль, Підволочиск, Чернівці, Станиславова, Коломиї, Стрия, Пустомит, Самбора, Люблін, Рави рускої, Янова, Брухович, Зимної води, and Підзамче.

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі і сьвята від 16/5 до 18/5. А) Лише в неділі і сьвята від 1/2 до 3/4. — Б) Лише в неділі і сьвята від 1/6 до 3/10. — В) В неділі і сьвята а від 1/6 до 3/10 щодень. — Г) Щоденно від 1/7 до 3/8. — З) Лише в неділі.

